Republica Moldova își consolidează cooperarea europeană în domeniul migrației și azilului

Republica Moldova și-a consolidat cooperarea cu instituțiile europene în domeniul migrației și azilului, în cadrul Conferinței europene privind situația azilului, desfășurată în Malta. Delegația Republicii Moldova a fost condusă de ministra Afacerilor Interne, Daniella Misail-Nichitin.

Organizată de Agenția Uniunii Europene pentru Azil – EUAA, conferința a reunit reprezentanți la nivel înalt ai instituțiilor europene, statelor membre, organizațiilor internaționale și experți în domeniu, într-un moment important pentru politica europeană de migrație: primele luni de aplicare a noului Pact al UE privind migrația și azilul. Reuniunea a urmărit modul în care noul cadru european începe să funcționeze în practică, rezultatele obținute și dificultățile care trebuie încă soluționate.

În centrul discuțiilor s-au aflat funcționarea noului Sistem european comun de azil, procedurile la frontieră, gestionarea migrației neregulamentare și returnărilor, protecția persoanelor vulnerabile, precum și digitalizarea sistemelor de azil. O parte importantă a conferinței a fost dedicată tehnologiilor noi, inclusiv utilizării inteligenței artificiale, și modului în care acestea pot crește eficiența procedurilor fără a diminua garanțiile privind drepturile fundamentale.

Dezbaterile au avut loc într-un context în care Europa se confruntă cu forme tot mai complexe de presiune asupra frontierelor externe. Situații recente, precum afluxul masiv de migranți în Ceuta, au arătat cât de rapid pot fi puse sub presiune mecanismele de control la frontieră, recepție, azil și returnare și au readus în prim-plan nevoia unei reacții europene coordonate, a cooperării cu țările de origine și tranzit și a unor mecanisme funcționale de readmisie.

Pentru Republica Moldova, întrevederile din Malta sunt direct legate de procesul de aderare la Uniunea Europeană. Migrația, azilul și managementul frontierelor reprezintă componente esențiale ale Capitolului 24 – Justiție, libertate și securitate, iar prioritatea actuală este trecerea de la armonizarea cadrului legislativ către implementare, capacitate instituțională și rezultate operaționale.

Republica Moldova a prezentat progresele realizate în descentralizarea procedurii de azil, consolidarea structurilor teritoriale ale Inspectoratului General pentru Migrație, dezvoltarea procedurilor comune cu Poliția de Frontieră și digitalizarea managementului migrației. În paralel, sistemul național de protecție temporară pentru persoanele strămutate din Ucraina este ajustat la noul cadru european, iar autoritățile lucrează la dezvoltarea unor proceduri mai eficiente de azil, returnare și readmisie.

Un rezultat important al prezenței Republicii Moldova în Malta îl reprezintă consolidarea cooperării cu Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). În cadrul întrevederii cu directoarea executivă a EUAA, Nina Gregori, discuțiile s-au concentrat pe noua Foaie de parcurs de cooperare Republica Moldova - EUAA, care va susține modernizarea sistemului național de azil, condițiile de recepție, protecția persoanelor vulnerabile, pregătirea profesională și apropierea practicilor naționale de Sistemul european comun de azil.

În marja conferinței, ministra Daniella Misail-Nichitin a avut o întrevedere cu Antonella Sberna, vicepreședinta Parlamentului European și cu Birgit Sippel, membră a Parlamentului European și președinta Grupului de lucru pentru azil din cadrul Comisiei LIBE. Discuțiile s-au concentrat pe provocările la adresa securității Republicii Moldova în contextul regional actual și pe necesitatea dezvoltării capacităților instituționale pentru monitorizarea și protejarea frontierelor. Ministra a prezentat necesitățile Republicii Moldova, inclusiv cele privind dezvoltarea capacităților de supraveghere și a solicitat sprijin european pentru dezvoltarea acestor capacități. Antonella Sberna a confirmat sprijinul pentru Republica Moldova și disponibilitatea de a susține aceste demersuri la nivel european. La finalul întrevederii, au fost discutate progresele Republicii Moldova în parcursul european și necesitățile pentru următoarea etapă, cu accent pe securitatea frontierei cu Ucraina, dezvoltarea și interoperabilitatea sistemelor informaționale și consolidarea capacităților necesare pentru gestionarea eficientă a riscurilor de securitate.

Dialogul cu Colm Brophy, ministru de stat pentru Migrație al Irlandei, țară care deține în prezent președinția rotativă a Consiliului Uniunii Europene, s-a concentrat pe aplicarea Pactului european, cooperarea în domeniul returnării și readmisiei, combaterea rețelelor de trafic de migranți și pregătirea Republicii Moldova pentru integrarea treptată în mecanismele europene de gestionare a frontierelor și migrației.

Într-un context regional în care volumul unor fluxuri migratorii s-a redus, dar metodele folosite de rețelele de facilitare devin mai complexe, Republica Moldova urmărește să dezvolte un sistem de migrație și azil compatibil cu cel european, capabil să combine securitatea frontierelor, proceduri eficiente și protecția persoanelor care au nevoie de sprijin.

Mesajul Republicii Moldova în cadrul Conferinței europene privind situația azilului EUAA State of Asylum Conference a fost axat pe trecerea la următoarea etapă a integrării europene în domeniu: implementarea efectivă a reformelor, interoperabilitate și capacitatea instituțiilor de a aplica în practică standardele Uniunii Europene.

Pactul UE privind migrația și azilul reprezintă noua arhitectură europeană pentru gestionarea migrației: reguli comune pentru protecția frontierelor, examinarea cererilor de azil, sprijinirea statelor aflate sub presiune și returnarea celor care nu au drept de ședere, cu garanții mai clare pentru persoanele vulnerabile și respectarea drepturilor fundamentale. Normele sale au început să se aplice pe deplin la 12 iunie 2026.

